

Х-ба

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๖๖ /๒๕๕๒

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นโจทก์ฟ้อง [REDACTED] จำเลยที่ ๑ และ ๒ ตามลำดับ ต่อมาศาลแขวงสมุทรปราการมีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๑/๒๕๕๕ ให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินแก่โจทก์เป็นเงินจำนวน ๑๕,๖๑๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะชำระเสร็จ หากจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระ ให้จำเลยที่ ๒ ชำระแทน แต่จำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๓ ขอรบว่า ปัจจุบัน [REDACTED] ทำงานอยู่ที่ใด เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการบังคับคดีกับจำเลย แต่สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๓ ปฏิเสธการเปิดเผย ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๓ ที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการฯ สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๓ มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ รง ๐๖๑๙/๖๐๖๒๐ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ ถึงคณะกรรมการฯ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ บัญญัติบังคับให้นายจ้างที่มีลูกจ้างเป็นผู้ประกันตนต้องยื่นแบบแสดงรายชื่อผู้ประกันตน อัตราค่าจ้าง และข้อความอื่นตามแบบที่กำหนดต่อสำนักงานประกันสังคม และให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดแล้วนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตน รวมกับเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้สำนักงานประกันสังคมพร้อมทั้งแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบตามแบบที่กำหนด เพื่อสร้างหลักประกันและให้การสงเคราะห์แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่น ซึ่งประสบอันตราย เจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือตาย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน รวมทั้งกรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน ด้วยเหตุนี้ มาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จึงบัญญัติห้ามเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของนายจ้างอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้จากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ หากฝ่าฝืนต้องรับโทษตามกฎหมาย แต่ถ้การเปิดเผยนั้นเป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองแรงงาน หรือการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี กฎหมายอนุญาตให้เปิดเผยได้ ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมได้มาตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จึงเป็นไปเพื่อประโยชน์ของ

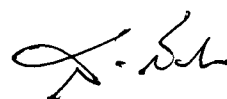
นายจ้างและลูกจ้างตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และเมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรา ๑๕ (๒) (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หากมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือข้อมูลส่วนบุคคลที่สำนักงานประกันสังคมได้มา จะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร หรืออาจจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ นอกจากนี้ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่สำนักงานประกันสังคมได้มาดังกล่าวมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยและผู้ที่ให้ข้อมูลมาไม่ประสงค์ให้สำนักงานประกันสังคมเปิดเผยต่อผู้อื่น ประกอบกับมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความดูแลต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่นได้ หากได้รับความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นหรือการเปิดเผยนั้นเป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔ (๑) ถึง (๙) ดังนั้น ในกรณีนี้การที่ผู้อุทธรณ์ในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาประสงค์จะขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อรายงานเจ้าพนักงานบังคับคดีอาัยัดเงินเดือนของลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยอ้างว่ามีข้อยกเว้นมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ในส่วนของข้อยกเว้นที่ให้เปิดเผยข้อเท็จจริงได้กรณีเพื่อการพิจารณาคดี ให้สำนักงานประกันสังคมเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว นั้น เป็นความเข้าใจคลาดเคลื่อน กล่าวคือ ตามมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลได้ หากเป็นการเปิดเผยต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้ประชาชนมีโอกาสอย่างกว้างขวางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง เป็นการพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคง ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ ส่งเสริมให้การบริหารงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส มุ่งต่อประโยชน์สุขของประชาชนมากยิ่งขึ้น แสดงว่าการเป็นผู้ที่มีสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงหมายถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้เพื่อจัดทำภารกิจของรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือบริการสาธารณะเท่านั้น แต่ในกรณีนี้การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อการบังคับชำระหนี้ทางแพ่ง ซึ่งเป็นเรื่องระหว่างเอกชนกับเอกชนที่มีสิทธิตามกฎหมายเอกชน ในการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๑๑ /๒๕๕๒

บังคับชำระหนี้หรือวางระบบประกันการชำระหนี้เพื่อให้การบังคับชำระหนี้มีประสิทธิภาพ ผู้อุทธรณ์จึงไม่ใช่บุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ สำหรับข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ให้สำนักงานประกันสังคมเปิดเผยข้อเท็จจริงได้หากกรณีเพื่อการพิจารณาคดีนั้นหมายถึงการเปิดเผยข้อเท็จจริงโดยศาลมีคำสั่งให้เปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการมีคำพิพากษาหรือชี้ขาดตัดสินคดีก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเท่านั้น แต่ในกรณีนี้ศาลได้มีคำพิพากษาคัดสินคดีเป็นที่สิ้นสุดแล้ว จึงมิใช่การเปิดเผยเพื่อการพิจารณาคดีดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อข้อมูลส่วนบุคคลที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมได้มาตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อประโยชน์ของนายจ้างและลูกจ้างตามกฎหมายกำหนด ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนายจ้างและลูกจ้างไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยต่อบุคคลภายนอก และหากผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ในการบังคับชำระหนี้ก็จะกระทบต่อสภาพการทำงานและความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งอาจทำให้นายจ้างและลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคมได้ และสำนักงานประกันสังคมก็จะกลายเป็นสำนักงานติดตามชำระหนี้ของเจ้าหนี้ ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานประกันสังคม นอกจากนี้การบังคับชำระหนี้ของผู้อุทธรณ์เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ ซึ่งเจ้าหนี้มีหนทางอื่นในการดำเนินการเพื่อบังคับชำระหนี้หรือวางหลักประกันการชำระหนี้ได้อยู่แล้ว ฉะนั้น เมื่อคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์เอกชนที่เกี่ยวข้องแล้ว สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๓ จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวให้แก่ผู้อุทธรณ์ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ คือสถานที่ทำงานของ [REDACTED] เป็นข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมได้มาตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อประโยชน์ของนายจ้างและลูกจ้างตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนายจ้างและลูกจ้างไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยต่อบุคคลภายนอกและหากผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ในการบังคับชำระหนี้ก็จะกระทบต่อสภาพการทำงานของลูกจ้างและความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งอาจทำให้นายจ้างและลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคมได้ ในขณะเดียวกันก็จะทำให้สำนักงานประกันสังคมกลายเป็นสำนักงานติดตามชำระหนี้ของเจ้าหนี้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของสำนักงานประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ นอกจากนี้ข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่ก็มีข้อมูลข่าวสารที่

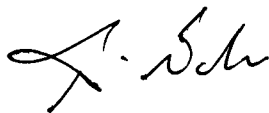

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๑๑ /๒๕๕๒

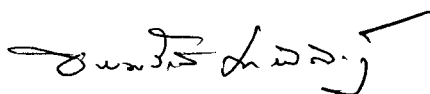
เกี่ยวกับตัวทรัพย์สินเป็นวัตถุแห่งการชำระหนี้โดยตรง การบังคับชำระหนี้ของผู้ยุทธน์เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ซึ่งเจ้าหนี้ยังมีหนทางอื่นในการดำเนินการเพื่อบังคับชำระหนี้ หรือวางระบบการประกันการชำระหนี้เพื่อให้การบังคับชำระหนี้มีประสิทธิภาพ และในกรณีนี้ไม่ปรากฏว่ามีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอถึงขนาดที่จะให้ผู้ยุทธน์ได้รับข้อมูลข่าวสารของบุคคลอื่นที่อยู่ในระบบฐานข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว ข้อมูลข่าวสารที่ผู้ยุทธน์ร้องขอจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอาจเปิดเผยให้ผู้ยุทธน์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

หัวหน้าคณะที่ ๓

(นายสมยศ เชื้อไทย)

กรรมการ

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๑๑ /๒๕๕๒

(นายอีกหาญ โตมรศักดิ์)

กรรมการ

(นายสุพจน์ ไพบุลย์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

หมายเหตุ ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์ กรรมการ ลาป่วย จึงไม่ได้เข้าร่วมพิจารณาและลงนามในคำ
วินิจฉัยเรื่องนี้